

GLEDALIŠKI LIST

SEZONA
1924/25

ŠTEVILKA 15

IZDAJA UPRAVA
NARODNEGA
GLEDALIŠČA
V LJUBLJANI

Zahtevajte povsod
čevlje
z znamko

tovarne
Peter Kozina & Ko.
Tržič

Glavna zaloga v Ljubljani, Breg štev. 20
Aleksandrova cesta štev. 1 Prešernova ulica (Seljak)
Podružnica v Zagrebu, Račkoga ulica 3

Filip Bizjak

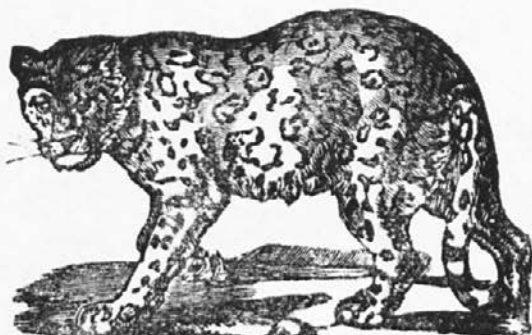
krznar

Gospodsvetska cesta 13

Kolizej

se priporoča za vsa
krznarska dela.

Velika zaloga vsako-
vrstne kožuhovine.

A. & E. SKABERNÈ

Ljubljana, Mestni trg št. 10

Manufakturna in modna trgovina
Solidna postrežba

Najfinejša svetlobna telesa

za stanovanja, vile, banke, bare, kina itd. kakor:

lestence, namizne in stoječe svetiljke itd. itd.

v vsakem poljubnem slogu, tudi po doposlanih načrtih, izdeluje v
kovini, lesu, svili, steklu itd. edina jugoslovenska

Svetlobna industrija „VESTA“.

Naročila samo na atelje „VESTA“, Ljubljana, Kolodvorska ul. 8/1.

SPORED.

DRAMA.

Začetek ob 8. uri zvečer.

Četrtek,	14. maja	Zaprto.	
Petek,	15. „	} Drama gostuje v Beogradu.	
Sobota,	16. „		
Nedelja,	17. „		
Ponedeljek,	18. „	Zaprto.	
Torek,	19. „	Zaprto.	
Sreda,	20. „	Akademija Hudožestvenikov . .	Izven
Četrtek,	21. „	Pohujšanje v dolini šentflorjanski	Izven
Petek,	22. „	Narodni poslanec	Red B
Sobota,	23. „	Pohujšanje v dolini šentflorjanski	Red E
Nedelja,	24. „	Kamela skozi uho šivanke . . .	Izven
Ponedeljek,	25. „	Pohujšanje v dolini šentflorjanski	Red F
Torek,	26. „	Zaprto.	
Sreda,	27. „	Narodni poslanec	Red A
Četrtek,	28. „	Zaprto.	
Petek,	29. „	Pohujšanje v dolini šentflorjanski	Red C
Sobota,	30. „	Lizistrata	Red D
Nedelja,	31. „	Vdova Rošlinka	Izven
Ponedeljek,	1. junija	Pohujšanje v dolini šentflorjanski	Izven
Torek,	2. „	Produkcija gojencev dramatične šole	Izven
Sreda,	3. „	Narodni poslanec	Red C
Četrtek,	4. „	Zaprto.	
Petek,	5. „	Roka roko umije, obe obraz . .	Red B
Sobota,	6. „	Pohujšanje v dolini šentflorjanski	Red A
Nedelja,	7. „	Zaprto.	
Ponedeljek,	8. „	Pohujšanje v dolini šentflorjanski	Red D
Torek,	9. „	Produkcija gojencev dramatične šole	Izven
Sreda,	10. „	Pohujšanje v dolini šentflorjanski	Red B
Četrtek,	11. „	Zaprto.	
Petek,	12. „	Narodni poslanec	Red E
Sobota,	13. „	Roka roko umije, obe obraz . .	Red F
Nedelja,	14. „	Zaprto.	

Uprava si pridržuje spremembo sporeda in zasedbe.

OPERA.

Začetek ob pol 8. uri zvečer.

Torek,	19. maja	Medeja (Gostovanje Hudožestvenikov)	Izven
Sreda,	20. "	Zaprto.	
Četrtek,	21. "	Gorenjski slavček (Ljudska predstava pri znižanih cenah)	Izven
Petek,	22. "	Carmen	Red A
Sobota,	23. "	Don Juan	Red D
Nedelja,	24. "	Netopir	Izven
Ponedeljek,	25. "	Zaprto.	
Torek,	26. "	Glumači. Cvetice male Ide	Red E
Sreda,	27. "	Carmen (Aleksander Balaban k. g.) .	Red C
Četrtek,	28. "	Zaprto (generalna vaja)	
Petek,	29. "	Bagdaski brivec , premijera	Red B
Sobota,	30. "	Zaprto.	
Nedelja,	31. "	Bagdaski brivec	Izven
Ponedeljek,	1. junija	V vodnjaku. Cvetice male Ide (Ljudska predstava pri znižanih cenah) .	Izven
Torek,	2. "	Bagdaski brivec	Red F
Sreda,	3. "	Carmen	Red B
Četrtek,	4. "	Zaprto.	
Petek,	5. "	Glumači. Cvetice male Ide	Red D
Sobota,	6. "	Pikova dama	Red C
Nedelja,	7. "	Don Pasquale (Ljudska predstava pri znižanih cenah)	Izven
Ponedeljek,	8. "	Zaprto.	
Torek,	9. "	Pikova dama	Red E
Sreda,	10. "	Bagdaski brivec	Red D
Četrtek,	11. "	Bohème (Ljudska predstava pri znižanih cenah)	Izven
Petek,	12. "	Zaprto.	
Sobota,	13. "	Glumači. Cvetice male Ide	Red A
Nedelja,	14. "	Zaprto.	
Ponedeljek,	15. "	Nižava (Poslovilni večer N. Cvejića)	Izven
Torek,	16. "	Zaprto.	
Sreda,	17. "	Bagdaski brivec	Red C
Četrtek,	18. "	Hoffmannove pripovedke (Poslovilni večer Hugona Zatheya)	Red F
Petek,	19. "	Glumači. Cavalleria rusticana (Predstava na čast udeležencev veterinarskega kongresa)	Izven
Sobota,	20. "	Bagdaski brivec	Red E

Poslovilni večer baritonista g. N. Cvejića.

Nižava.

Muzikalna drama s predigro in v dveh dejanjih. Besedilo spisal po
A. Guimeri Rud. Lothar. Uglasbil E. d' Albert.

Dirigent: A. NEFFAT.

Režiser: P. DEBEVEC.

Sebastiano, posestnik	Cvejić
Tomaso, najstarejši občan	Betetto
Moruccio, mlinarski hlapec	Pugelj
Marta	Thalerjeva
Pepa	Ribičeva
Antonija	Jeromova
Rozalija	Sfiligojeva
Nuri	Korenjakova
Pedro, pastir	Mestek
Nando, pastir	Banovec
Župnik	Povše
Kmet	Perko

Kraj: Deloma na visoki planoti v Pirenejih, deloma v nižavi Kataloniji na Španskem.

Prva vprizoritev l. 1903. v nemškem gledališču v Pragi.

Remington mod. 12

najnovejši amerikanski pisalni stroj

dobavlja samo trrdka

Franc Bar pisalni stroji **Ljubljana**

Telefon 407. Cankarjevo nabrežje 5. Telefon 407.

Bagdaski brivec.

Komična opera v dveh dejanjih. Besedilo napisal in uglasbil
Peter Cornelius.

Dirigent: A. BALATKA.

Režiser: FR. BUČAR.

Abul Hasan	Betetto
Nureddin.	Mestek
Kadi	Mohorič
Margiana.	Frisekova — Ribičeva
Bostana	Sfiligojeva
Kalif	Šubelj

Nureddinova služinčad. Bagdaski narod.

Godi se v Bagdadu. Prvo dejanje pri Nureddinu, drugo pri kadiju.

Prva predstava l. 1858. v Weimaru.

Najmodernejši salon za dame in gospode

EMIL NAVINŠEK

šef vlasuljar slov. opere in drame v Ljubljani

Izposojevalnica gledaliških lasulj in potrebščin

Šopki, venci, trakovi, aranžmaji

Aleksandrova
cesta

Viktor Korsika

Kongresni trg
št. 3

V. BEŠTER ATELJE „HELIOS“

Oglejte si slike, izdelane v najmodernejšem slogu!

Aleksandrova cesta 5. Telefon interurb. 524.

Poslovilni večer basista g. H. Zatheya.

Hoffmannove pripovedke.

Fantastična opera v štirih dejanjih. Besedilo napisal J. Barbier, uglasil
J. Offenbach.

Dirigent: A. BALATKA.

Režiser: FR. BUČAR

Hoffmann	Banovec
Olympia	Frisekova
Giulietta	Thalerjeva
Antonia	Rozumova
Spalanzani	Mohorič
Lindorf	} Zathey
Coppelius	
Dappertutto	
Mirakel	
Andrej	} Rus Josip
Cocciniglia	
Pitichinaccio	
Fran	
Crespel	Zupan
Nikolaj	Sfiligojeva
Glas matere	Ropasova
Luter	Rus Fran
Hermann	} Pugelj
Schlemil	
Natanael	Mohorič

Dijaki. Gostje. Služinčad.

Prva in peta slika v nemškem mestu, druga in tretja slika v Veneciji,
četrti slika v Münchenu.

Prva predstava dne 10. februarja 1881. v Parizu.

† Boris Putjata.

Kaj je življenje? Beden glumec, ki se plazi svojo urico po odru, potem pa ni več diha o njem... (Shakespeare, Macbeth.)

Kje so zdaj tvoje šale, tvoji smehi... pri katerih se je krohotalo vse omizje...?!
(Shakespeare, Hamlet.)

V ruski bolnici v Pančevem je umrl 8. aprila t. l., tik pred velikonočnimi prazniki, naš veliki igralec in režiser gospod Boris Vladimirovič Putjata.

B. Putjata kot Napoleon (Madame S. Gène).

Oceniti njegovega pomena za naš oder nam v nekrologu skoro ni mogoče. Zakaj v posmrtnici naštevamo lahko samo številke in podatke iz njegovega življenja, zaman pa bi se trudili, če bi hoteli z

napisanimi besedami pričarati bralcu samo bled odsev tako močne in izrazite osebnosti, kot je bil naš veliki pokojnik. In stara resnica je, da za velikim igralcem ne ostane po njegovi smrti nič drugega na svetu kot samo spomin, svetel in hvaležen spomin pri onih, ki so ga gledali in se v njegove junake uživiljali. Ko umre generacija, ki ga je videla, umre tudi zadnji spomin na igralca in naj bo še tako velik. In končno je ta brutalnost tudi upravičena, zakaj za mladi rod, ki ga ni videl, nima njegovo ime nobenega pomena. Ko sem med vojno gledal nekoč Borštnika v Zagrebu, ko je igral mandarina Mr. Wu-ja, sta sedela poleg mene dva stara zagrebška meščana, gospod in gospa, ter me sama od sebe nagovorila: «Gospod, midva igre ne pozna, prišla sva samo zato, ker igra Borštnik. Če bo umrl prej kot midva, ne bova hodila več v gledališče...» V teh besedah moremo natančno čutiti ves misterij velikega odrskega ustvarjanja in več čudoviti pomen velikega igralca. Zato sem prepričan, da jih je mnogo med nami, ki se kljub nejunaškemu času včasih še spominjajo Putjate; ki čutijo, kakor kadar umre član družine, šele po pogrebu, da v družini nekoga manjka, da je en stol za mizo prazen; da je vendar nekdo bil med nami, ki ga danes ni več, nekdo, ki nam je samo dajal in — ki se ga mi danes včasih še spomnimo. Ne, prepričan sem z vsemi, ki čutijo enako, da bo v zgodovini našega malega in mladega odra ostal trajen spomin na Putjato in ta spomin bo svetel in hvaležen.

Gledališki zgodovinar bo moral o njem zapisati, da je največji pomen njegovega nastopa ta, da je prišel po vojni Bog vé od kje ruski emigrant v Ljubljano, tipičen komedijant, ki nam je za kruhek, ki smo mu ga rezali, zaigral veseloigro, pri kateri so gledalci pozabili na vsa dolga težka vojna leta in začeli verovati v boljše čase. Na tem komedijantu nisi opazil, da v njegovi duši in duši njegovega naroda še traja in divja vojna... On je lagal, ko smo se mu smejali in bolni Putjata je bil največji komedijant, ko je premetaval ostanke svojega življenja po odru zato, da spravi mlade in zdrave ljudi do smeha. Ni mu bilo dano, da igra zadnjo komedijo pred rojaki, vendar pa je bil genij, ki je mali naš narod takoj sugeriral, da ga je smatral za svojega, in tako je dokazal, da je resnična odrska umetnost mednarodna, da je smeh, jok in obup ubogega človeka vsečloveški... in zato je bil Boris Putjata za nas kvaren človek. Kvaren zato, ker nas je zbudil iz naše male krjavelske laži. Tudi zato bo spomin na Putjato med nami svetel in hvaležen.

* * *

Tipično je, kako ga je usoda napravila za komedijanta. S prstom mu je pokazala žalostno in veselja polno pot odrskega življenja.

===== Priporoča se delikatesna trgovina =====

FRANC KOS, Ljubljana, Židovska ul. 5

Izbera raznovrstnih specialitet

Primerna
darila

Cene nizke
Postržba točna

Njegov oče je bil litvanski knez, ki pa je moral odložiti časti in pri-
veske tega odlikovanja, ker je postal — igralec. In ta igralec je dal
za svoj poklic — svoje 25letno življenje. Zastrupil se je s šminko
in umrl. Ko je pozneje Putjata prodal svoje posestvo v tulski guber-
niji, ga je srce vleklo po svetu, prepotoval je vso Evropo in največja
njegova želja — o tem je sanjaril še v Ljubljani — je bila Indija,
dežela bogov in čudežev. Rojen v Švici in vzgojen francoski, je živel
od 13. leta v Rusiji. Zato je tudi tako vzljubil Slovenijo, to malo
slovansko Alpo, ki ima na sebi znake obeh njegovih domovin,
gorate Švice in slovanske Rusije. Vzgojen je bil v ruski vojaški
akademiji, je postal huzarski oficir, dosegel čin kapetana, stopil v
rezervo in študiral pravo. Po študijah je bil ugleden advokat v
Moskvi in dobro se mu je godilo. Ko je po rusko-japonski vojni,
katere se je udeležil, prišel domov, se mu je seveda klijentela raz-
bežala in sin očeta, ki ga je umorila šminka, ni premišljal, kaj bi, tem-
več je šel h gledališču. Kot komedijski prvak je preromal vrsto ruskih
odrov od Korševega teatra v Moskvi, kjer je igral dve leti, do Har-
kova, ki je bil njegov zadnji engagement. Leta 1914., ko se je začela
za nas svetovna vojna, je šel Putjata prostovoljno na »germansko»
vojno, bil pri Pskovu nevarno ranjen, je ozdravel in pripel so mu
k japonskim odlikovanjem še germanska. Hotel je nazaj na oder,
toda v Rusiji so zaigrali veliko dramo in na gotovo njeno iztočnico
je moral Putjata v tujino. In je šel iz Sevastopola (24. decembra 1919.)
v Carigrad (13. aprila 1920.), Beograd (17. avgusta 1920.) in k nam.

In tako je za nas važna šele letnica 1920., ko je prišel Putjata
z Muratovo družino v Ljubljano. Muratova družba se je razšla, ostala
sta pri nas le Kuratov in Putjata. Pri nas je Putjata nadaljeval svoje
delo, ki je živelo od Krečinskega pri Koršu v Moskvi, preko Har-
kova, Odese, Kijeva in Rostova (pri Sinelnikovem), nadaljeval je
svoje dvajsetletno odrsko življenje in je hotel ravno letos obhajati
s slovenskimi sezonami vred petindvajsetletnico svojega dela. Tu pa
mu je za jubilej prinesla smrt najvišje odlikovanje — mir in sladko
spanje, po katerem je vedno hrepenel.

Sezono 1920./21. znači tudi »Figaro«. O. Župančič je že naučil
Putjata »Figarov« monolog: »O, ženske, ženske, ženske!...« Ta pred-
stava je bila še kombinirana: Kerubino je igrala Vera Danilova,

Na toaletni mizi vsake dame naj služi kot okrasek najboljša in
najstarejša **KOLINSKA VODA** z zaščitno
originalna znamko

Johann Maria Farina, gegenüber dem Jülichs-Platz,

ki si je tekom enega stoletja pridobila in obdržala svoj svetovni
sloves. Dobiva se v vseh drogerijah in parfumerijah.

Zastopstvo v drogeriji „Adrija“, Ljubljana, Šelenburgova
za Slovenijo ulica šte. 5.

Bartola Strniša, pastirja Potokar in pri tretji vprizoritvi, pri kateri je sodelovalo deset Rusov in pet Slovencev, je Putjata že govoril slovensko. Poprijel se je slovenščine, učil ga je Župančič in tako je bil angažovan s 1. septembrom 1920. — Če ostanemo za hip še malo pri Muratovi družini, moramo omeniti, da je igrala v septembru Pygmaliona (Putjata je igral Higginsa), Anfiso, Ljubosumje in Zlato jesen, ter da so bili poleg Putjate tam še odlični člani kakor Muratov, Marševa in Mansvjetova. Omeniti moramo tudi prvi vtis, ki ga je napravil Putjata na Slovence. P. Golia piše o njem:

«G. Putjato smo videli v štirih različnih vlogah. Ta umetnik po božji volji se zna res tako popolnoma spojiti z igrano vlogo, da od človeka Putjate ne ostane čisto nič več. Pred našim kritičnim očesom stoji mojster, razpolagajoč s preobiljem plastičnega, dikijskega in vokalnega bogastva, pred našim duševnim očesom pa tip, ustvarjen od velikega in resničnega umetnika. Njegova igra, to je notranjost, iztisnjena na površino obraza in telesa. Pri vsaki nadaljnji predstavi si nehotе vnovič pogledal na plakat, da se prepričaš, ali je to res isti umetnik, ki je igral včeraj Tatarinova, predvčerajšnjim profesorja Higginsa itd. Vse njegove kreacije so bile odlične in prvovrstne, njegov Tatarinov v Anfisi pa je bil nedosegljiv...»

Seveda je mogel Putjata ljudem, ki so ga takoj spoznali, izpremeniti Figarove besede: «O, žensčini, žensčini, žensčini, lživaja, kovarnija sozdanja!...», izpremeniti v: «O, ženske, ženske, ženske...!», kajti lahko se mu je bilo udomačiti med nami, ki nas je imel tako rad.

V članku, delu njegovega spisa, ki naj bi bil posvečen mladim slovenskim igralcem, pravi:

«Gledališče se bo čutilo samostojno in silno le tedaj, kadar bodo v njem — kakor v vrtu — lastne sadike, na katerih bodo mlade cepljenke rastle prve dni pod istimi pogoji in na istih tleh kakor sad sam.»

To je z lastnim delom tudi dokazal. V skoro petih letih njegovega sodelovanja na našem odru nam je podal nad 20 naslovnih vlog in skoro prav toliko režij.

* * *

Pri zadnjem nastopu, 14. marca t.l., ko je igral Bonaventuro v «Veroniki Deseniški», je že čutil, da prihaja «smrt, birič brezčutni». Pisal sem že o tem, toda ker ni morda nič bolj tragičnega v igralčevem življenju kakor slovo od odra, zadnji nastop na deskah, ki v tem primeru, žalibog, res pomenijo svet in življenje za izmučenega komedijanta, naj povem še nekaj.

„ORIENT“, družba z o. z., **Ljubljana**

Tovarna oljnatih barv, steklarskega kleja, lakov in firneža - Zaloga pleskarskih in slikarskih potrebščin

Putjata je bil ta dan, šestindvajseti pred svojo smrtjo, težko bolan in vedeli smo, da gre jutri v Pančevo. Zadnja njegova naštudirana vloga je bil Ulrik Brendel v «Rosmersholmu». Ker je bilo treba vlogo «prezasesti», jo je ravnatelj meni določil. «A kje je vloga?». — «Pojdite v garderobo k Putjati, pa vam jo bo dal!» To je bila dolga in težka pot. Ko sem končno že bil v garderobi, sem videl nekaj, kar sem videl že nekoč pri Ločniku: pred zrcalom našminkan, od muke spačen obraz komedijanta, ki bulji v lastne oči in vprašuje: «Vem, vem, toda kdaj, o Bože?!»

Zmotil sem tega plemenitega starčka v morda najbolj težkih mislih njegovega življenja. Obrnil se je lahko, komedijantsko, francosko, putjатовsko, mi segel z elegantno gesto v roko in se nasmešnil:

«A tako?! Vlogo?! Boš ti igral, presneti hudič?!»...

Beseda «hudič» je bila njegova ljubljanka in jo je izgovarjal mnogo lažje kot Slovenci, pravil je tudi, da je to prva slovenska beseda, katere se je naučil in ki nas tako žalostnosmešno karakterizira.

«Da, gospod Putjata...» Nisem mogel govoriti. Da bi se zakril, sem vprašal:

«Ali greste v bolnico?»

«Da, bomo pa poskusili malo, da se zdravimo. Tam so dobri doktorji. Ti prokleti kamenčki, to pa je že cd sile!...»

In me je dolgo gledal in oba sva molčala. Končno pa mu je oko prav nežno, drobno zapršelo in te solze so bile tako fine kakor prav rana rosa, da ni bilo več teatra v garderobi in jaz nisem našel besede.

On tudi ne. Molče je segel v žep in mi dal vlogo. Molče sva si podala roke.

Ko sem bil že zunaj, se mi je zdelo, da sem tat, da sem Putjati nekaj ukradel, omotilo se mi je oko in planil sem v garderobo.

Tam je buljil Putjata v zrcalo, glavo si je podpiral z rokama in oči so bile solzne. Toda to so bile že težke solze starega komedijanta, ki je že plakal na oni svet...

* * *

Na onem svetu. Tam sedi mrki Borštник in se krohoče Tone Verovšek. Tam je Kainz, Kean, Schildkraut, Bowmeester, Dalmatov, in ko sta prišla letos na nebeško pozornico Putjata skupno z L. Guityjem, vem, da je Boris Vladimirovič nebeščanskim komedijantom elegantno pokadil:

«Jaz sem Rus in sem igral rusko in francosko, sem bil na dveh velikih vojnah, toda končno me je režiserka usoda privedla med Slovence. Verujte mi, jaz sem jih imel rad in rad bi samo enkrat še igral tam doli, tam v Ljubljani!...»

Fr. Lipah.

Vsakovrstne informacije

dobavlja Informačni zavod

Drago Beseljak v Ljubljani

Židovska ulica štev. 5.

Operni pevec Hugo Zathey.

Naš priljubljeni pevec H. Zathey, ki je slavil lani dvajsetletnico in ki je deloval na našem odru skoro sedem let, odhaja na Poljsko, v svojo severno domovino. Zakaj med nami se je

Operni pevec Hugo Zathey.

tako udomačil in priljubil, da mu je postala Ljubljana domač kraj, kjer ga je vse poznalo in ljubilo. O njegovem delovanju smo pisali že v 18. št. lanskega letnika.

Ob slovesu pa moramo ponoviti le to še, da je bil gospod Zathay med prvimi, ki so prišli po prevratu l. 1918. pomagat naši operi na noge. Bil je od tedaj pa do danes neumorno delavni član in ena prvih moči naše opere. Saj je poleg Betetta pel skoro v vseh večjih delih.

Njegove vloge so bile v „Prodani nevesti“ (pri nas je nastopil kot Kecal čez sedemdesetkrat), v „Faustu“, „Hoffmannovih pripovedkah“, „Veselih ženah winds.“, „Čarostrelcu“, „Tajnosti“, „Žonglerju“, „Manon“, „Notre Dame“, „Stancu“, „Onjeginu“, „Aidi“, „Bohèm“, „Psoglavcih“, „Boris Godunovu“ itd.

Ob odhodnici želimo dragemu bratu Poljaku vse najboljše, posebno pa, da se med našimi severnimi brati tako hitro priljubi in med njimi tako uspešno deluje kot je pri nas.

Poslovilni večer

baritonista ing. Nikole Cvejića.

Dne 15. t. m. se poslavlja od ljubljanskega občinstva baritonist naše opere g. Cvejić v operi „Nižava“ (Sebastiano), ker je za prihodnjo sezono sprejel engagement v zagrebškem gledališču.

Še kot dijak na realki v Zemunu je g. Cvejić kazal nagnenost za glasbo, ko se je učil pri g. Konjoviću, sedanjem ravnatelju zagrebške opere. Kot visokošolec na Dunaju je študiral vijolino na Konservatoriju. Ko je nato prestopil na zagrebško vseučilišče, je vzbudil pozornost zagrebških glasbenih krogov s svojim glasovnim materialom in na vzpodbudo g. Baranovića, opernega dirigenta v Zagrebu, je stopil v šolo odličnega učitelja petja g. I. Ourednika. Po končanih študijah je opustil inženjersko karijero in sprejel prvi engagement na tukajšnji operi.

Tekom treh sezon se je g. Cvejić pred očmi ljubljanske publike razvijal z neverjetno hitrostjo. V tem času je dosegel obsežen repertoar (20 velikih oper, v katerih je 205krat nastopil v raznih vlogah) in je po pravici po mnogih uspehih kreacijah postal ljubljenelec naše publike.

Ne zamudite obiskati trdko

A. ŠINKOVEC nasl. K. SOSS

Ljubljana, Mestni trg 19.

Vedno novosti za dame in gospode.

☛ Cene konkurenčne. ☛

Merodajna kritika se je zelo laskavo izražala o njegovih pevskih odlikah in tudi mi moramo naglasiti pri tej priložnosti, da g. Cvejič razpolaga z velikim talentom, prirojeno muzikalnostjo in nedvomno z visoko inteligenco, kar mu je rodilo tako hitro napredovanje.

V dosedanjem njegovem repertoaru je omeniti zlasti vloge: Amonasro (Aida) Šcarpia, (Tosca), Tonio (Glumači), Zrinjski

Operni pevec Nikola Cvejič.

(Zrinjski), Escamillo (Carmen), Sebastiano (Nižava), Arhidiacon (Notre-Dame).

Ker poznamo marljivost g. Cvejiča, smo prepričani, da bo tudi vnaprej razvijal svoje odlične pevske vrline in upravičeno upamo, da bo v bližnji prihodnosti eden naših prvih pevcev in močan steber v zgradbi naše nacionalne operne umetnosti.

Luis de Camoes.

(1525. do 10. junija 1580.)

Zdi se mi prikladno, da se tudi na tem mestu izpregovori nekaj besed za štiristoletnico največjega portugalskega pesnika, ki je hkrati najodličnejši lirik 16. stoletja sploh, saj se je luzitanski Vergil poskušal i v dramski umetnosti... »Ko sem prišel iz materinega groba vnovič na svet, so me takoj nezgodne zvezde vzele pod svojo oblast,« poje v životopisni XI. kanconi, češ, že deček je (kakor Ovid) često nehote delal slabo navzlic boljšemu spoznanju. »Dojila me je zver, kajti usoda je hotela, da ni imela na sebi nič ženskega ona oseba, ki me je pitala. Tako sem bil odgojen, da bi že v nežnem detinstvu pil strup ljubezni...» Ta strup je bil morda kriv, da je bil Camoens preganjan z dvora, kjer je njegova gorečnost za plemko Katarino de Ataíde žalila stroge šege, ako niso njegovega izгона povzročili obrekovalci in protivniki, ki so se bali Camoensove bojevitosti ter odrezavosti, ali pa njegova komedija »El rei Seleuco«, ki je prejasno spominjala na ravnanje kralja Emanuela, ki je nevesto svojega sina vzel za tretjo ženo... Skratka, slavni sonetist se je vkrca s Scipionovim vzklikom: Ingrata patria, non possidebis ossa mea, nehvaležna domovina, mojih kosti ne boš imela! V Aziji je ostal 16 let. Ker je v satiri šibal nedostatan portugalsko vladno v Hindustanu (Goa), ga je namestnik iztirjal na kitajski Macao. V velikih stiskah ga je tolažila poezija, kakor pravi v sedmi kanconi:

Com força desusada
Aqueanta o fogo eterno
Uma ilha nas partes do Oriente...

«Z nenavadno silo pali večni ogenj otoček na daljnem vzhodu.» Živel je borno kot upravitelj zapuščine pokojnih (provedor mór dos defuntos) in v »Camoensovi jami« pisal svoj veliki epos *Os Lusíadas*, zgodovino portugalskih odkritij in junaštev po svetovnih morjih. Ta blesteča pesnitev je bila do leta 1900. prevedena: devetkrat na francoščino, po sedemkrat na špansko, nemško in italijansko, šestkrat na angleško, dvakrat na poljsko, po enkrat na češko, dansko, latinsko, madjarsko, nizozemsko, rusko in švedsko... Vrnivši se v ljubljeno Luzitanijo, je prebil še 11 let v bedi. Precej dolgo po smrti mu je prijatelj Coutinho postavil grobnico, ki pa jo je leta 1755. razrušil potres. Pomešane s tujimi ostanki so leta 1854. prenesli njegove kosti v panteon kralja Emanuela, t. j. v cerkev »Belem« (Bellehem). Možu, čigar doba se v zgodovini portugalskega jezika in slovstva zaradi njega imenuje »zlata«, so postavili neminljiv spomenik književniki raznih literatur s tem, da so ga napravili junaka svojim umotvorom. Rojak Almeida Garret (1825) ga je poveličeval v epski pesnitvi, L. Tieck v noveli »Der Tod des Dichters«, Fr. Halm v igrokazu »Camoens« (1880), Bunge v versificiranem romanu (1892), letos sem ga srečal v neki francoski noveli itd. Mi pa bi mu smeli z Aškercem zaklicati:

V delih svojih sma boš živel večno!

Poleg omenjenega »Kralja Selevka« je v Camonianovi zapuščini še dvoja veselih iger s klasično vsebino: »*Os Amphitriões*« in »*Filodemo*«. Glavna njegova moč pa leži v navedeni narodni epopeji »*Luzovci*« in pa v bogati liriki. »Da je naš jezik tako znan kot italijanski«, je trdil J. M. de Souza leta 1817. (Vida de Luis de Camoes), »bi Camoensovo ime po njegovih liričnih pesmih prav tako slovelo kot Petrarcovo.« Mnogi kritiki ga cenijo še bolj. Ker ga imenuje tudi naš Prešeren, sem poslovenil dva soneta na prezgodaj umrlo izvoljenko Caterino, ki se ponekod v anagramu nazivlje »Natercia«.

1.

Prelepa duša moja, ki tak rano
ostavila življenje si nesrečno,
poslej počivaj tam na nebu večno,
a jaz bolujem tu za svojo rano.

Če na višavi rajski ti je dano,
da pomniš mi ljubav še neizrečno,
nikoli ne pozabi je nevšečno,
saj vedno tebi je gorela vdano.

Če bol, z izgubo tvojo prizadeta,
— tolažbe najti ji nikjer ne vem —
sočutje tvoje malo vsaj zasluži,

prosi Boga, ki skrajšal ti je leta,
naj brž tako me znova s tabo združi,
kot naglo vzel te mojim je očem.

2.

Oj ti, ki kratek bil tvoj sen življenja
in nežnost ti srce nekdaž polnila,
želim, da slavljen bi vedno bila,
dokler na zemlji bo še kopnenja.

Saj komaj si vzešla, blesteča tenja,
in svet s sijajem svojim osvetlila,
že vzela te usoda je nemila,
ki vsakdo zoper njo zaman se vzpenja.

Ti veš, kakor so v neprestanem joku
solzá mi viri iz oči polzeli
in strinjali v širokem se potoku;

in bila priča jadnemu si stoku,
ki sami zublji v njem bi zledeneli,
da pogubljeni milo bi ihteli.

A. Debeljak.

Iz Katalonije.

Kakor vse mlade kulture tako se tudi katalanska ponaša z velikim številom dobrih lirikov, dočim sta roman in dramatika še bolj v povojih. Mlada pač je katalanska prosveta, kajti po kratkem procvitu njene pismenosti početkom novega veka jo je bila povsem prevzela kastiljska (španska) omika in stoprav v sredini preteklega stoletja so se začeli oglašati zastopniki ožje domovine, ki šteje danes dva in pol milijona duš. Prvi, ki se je skušal odtegniti vplivu španskih »sainetistov«, je bil koncem prejšnjega stoletja dramski pisec Federico Soler (Serafi Pitarra). Za njim bi se smel imenovati Ángel Guimera († 1924), čigar umotvor »Tierra baja« (Nižava) je mračna drama s krepko začrtanimi značajmi. Prvič jo je uprizoril v Barceloni veliki katalanski igralec Enrique Borrás z neizmernim uspehom, potem jo je glumil še v Madridu, nakar jo je odlični dramatik José Echegaray prevel na kastiljščino, v kateri je dosegal trumfe. Med drugimi Guimerovimi igrokazi so se obnesli: »Mar y Cielo« (Morje in nebo), »Jezús que vuelve« (Jezus se vrača) in zlasti »Maria Rosa«. Ángel Guimera je zložil tudi dosti lirskih pesmi, od katerih osobito slovejo: »Kleopatra«, »Božična noč« in »Spomini«. Kot goreč pristaš katalanske avtonomije je napisal tudi glume s separatističnimi težnjami, n. pr. »Joán Della«, ki pa se je seveda predstavljal zgolj po Kataloniji.

Drug dramatik, ki ga Lugué Poé nazivlje mladega, dasi leži pred mano njegova »La Dama alegra« iz leta 1904., je Joán Puig i Ferrer. Sodeč po sliki, ki krasi izdajo peterodejanke »La Dama enamorada« iz leta 1917., bi mu človek danes prisodil kakih petdeset let. Razen poezij kot »Galeote« (suženj na galeji) in »Po francoskih potih« se omenja še njegov igrokaz »La Dama de la montanya«. Početkom leta 1923. so v Parizu igrali Ferrerjevo »Veselo gospo«, ki je s svojo vsebino žalila sramežljivost

in dotedanje navade pariškega občinstva. Dejanje se razvija v katalonski vasi, in sicer v hiši imovitih posestnikov Margali.

«Vesela gospa» je Marta Margalijeva. Vse selo ji je dalo ta priimek in ona ga nosi... prav radostno. Ljubi življenje, srečo, naslado. Ljubezen je zanj «plamen in trma» in vsa njena okolica se bolj ali manj ožge v njej. Spogledljiva je, ugajati želi vsem, beležniku, zdravniku, molarju, krošnjariju in celo svojemu hlapcu Filóju, postopaču, ki ga je vzela pod streho in ki se je neznansko zatelebal vanjo. Ali vesela gospa ljubi le med smehom, njo je sámo kruto in objestno življenje, ne meni se za srca, ki jih je strla. Dvajsetleten mladenič se je ubil zbog nje, ona pa govori s prisiljeno žalostjo o tej zadevi.

Njen sin, dečko istih let kakor njen obupani zaljubljenec, se je vrnil z vseučilišča, kjer je prebil pet let. Avgust je ponosen in strog; gredoč od doma je ponesel s seboj podobo čiste in popolne matere, sedaj pa je našel «veselo gospo». Ta ima moža, ki ni svoj živi dan ničesar videl, kajti zapreden je v njen čar kakor drugi, pa tudi dela ima polne roke. Avgust pa vse zapazi: mati ni več prejšnja, ne more je več ljubiti. Tako prav za prav nima več matere. Ako bi se izpremenila, bi se morda vse popravilo, toda kako bi se mogla odreči vsem svojim zabavam in svojemu življenju? Avgust bi hotel, naj si nje ljubav izbere drug objekt, svoje strto življenje si hoče obnoviti ob očetni ljubezni. Vendar je li to zares njegov oče? Niti tega ne veruje. Nič ga več ne priklepa na življenje,, misli na smrt.

Filó, ljubosumni služabnik, je bil ostavil Margalijevino, da bi se umaknil opasnim čarilom vesele gospe; toda vrne se tja ves sestradan; zaman je po drugih kmetijah iskal službe. Avgust je po naravi plemenit, razen tega je bil Filó žrtev njegove matere. To ve, to čuti, zatojere mu da denarja, da bi mogel odpotovati v tujino, v Ameriko. Avgust ničesar več ne upa, ničesar noče, a Filó ugame njegov obup, in ako Avgust toliko trpi ob svoji materi, čemu je ne bi zapustil še on in odrinil v daljne dežele, kjer ga ne bi zasledoval spomin na roditelja. In oba gresta iskat pozabljenja v novi svet.

Marta se vrne v prazno hišo. Nič ne ve o sinovem odhodu. Vendar se je polasti temna slutnja: «sento que la meva alegria s'ha d'acabar!» Čuti, da se mora njena veselost končati. In kakor pravi Plácit Vidal v rimani vsebini:

Y a un temps, la franca dona, sentint creixe
per altra volta 'l foch del goig primer,
més que en son fill pensá en ella meteixa,
rebeut l'abrás brutal del Fariner.

Že nekaj časa je prostodušna ženska čutila, kako se ji v drugič razvema ogenj prve strasti, medtem pa, ko je sama pri sebi mislila na svojega sina, se je vrnil molarjev živinski objem... Zastonj je poskušala pričeti resnejše življenje, «reka, ki prestopa bregove» jo potegne za seboj, in opustivši vse pomisleke in vse skrbi, se vesela prepusti molarju.

Ferreterjevo delo je preprosto in učinkovito. Sama resničnost ga je navdihnila. Severni dramaturgi hodijo daleč v dušeslovnih raziskavah, Italijani imajo lirizem in krasoslovje, Francozi proizvajajo izvrstne komedije zapletkov in značajev, Katalanec pa se opira na istinitost. Na Španskem so po prvi predstavi kričali o nenravnosti. Zakaj? Ker «gospa» in ostale osebe ne prikrivajo svojih čuvstev. Njih govorica ni licemerska. Avtorji mladih latinskih dežel imajo svojevrsten način ustvarjanja. Čim so zadostno naznačili tip za umetnikovo delo (tam se več iz rokava strese nego n. pr. na Francoskem), čim so podali dvojce, troje kulminantnih prizorov, pa si že zaslutili, da se bo v naslednjem bolj ali manj improviziralo. To postopanje daleko bolj ustreza španskemu pojmovanju nego naša procedura. A. D.

Konfekcijske tovarne
FRAN DERENDA & Cie.
v Ljubljani

Prodajalna na drobno
je na Eriavčevi cesti št. 2

kjer se dobiva po izredno znižanim
cenah moška in dečja obleka. — Ne
zamudite si ogledati bogate zaloge!

Gledališče na Nemškem.

«Izza grških časov se noben narod ni tako resno trudil kakor nemški, da bi iz gledališča napravil ljudsko zadevo,» trdi Julius Bab. Ako se je po vojni sploh kaj izpremenilo v Nemčiji, se je teater. Ne toliko estetika kot njegova socialna organizacija. Zgolj trgovska podjetja je pokopal kinematograf. Pri tem mu je šlo na roke obubožanje starih izobraženih slojev in postanek vojnih bogatinov, ki nimajo zmisla za duhovne stvari. Pozornice, navezane samo na svoje dohodke, so danes domala nemogoče. V Berlinu je sicer še nekaj zasebnih pozorišč na umetniški višini, držati pa se ne bodo mogla.

Nad dve sto odrov pa stoji na trdni, ljudski podlagi. To je ena največjih pridobitev nove dobe. Stara Nemčija je sicer imela kakih dvajset «dvornih gledališč», neodvisnih od svojih prejemkov, toda odvisnih od kneževskih muh in osebnih okusov, ki so bili po večini umetnosti na kvar. Saj so principi postavljali kot upravnike največkrat generale in komornike. Danes so ti zavodi postali državna gledališča (Landestheater), večidel z mladimi, odločnimi umetniki na čelu. Enaka je z mestnimi odri, ki so se svoj čas v velikem številu oddajali zasebnim izkoriščevalcem v najem. Dandanašnji pa mnoga mesta pojmujejo gledališče kot družbeno dolžnost in dokaj trošijo za to panogo umetnosti.

Še pomembnejša pa je organizacija občinstva, pričeta leta 1890. Nekateri pisatelji in delavci so seznanjali ljudstvo z dramsko umetnostjo. Ščasoma se je v Berlinu stvorila mogočna združba 150.000 članov, ki je sezidala lastni dom in izobrazila lastne igralce. Po vojni je vzniknilo do dve sto ljudskih udruženj (Volksbühnenvereine), ki štejejo nad 600.000 članov in so spojena v močno zvezo. Skoro povsod so društva gledalcev izboljšanju odra v znaten prospek. Prirejajo gostovanja celo po majhnih krajih.

Podčrtati je treba, da državna gledališča čestokrat združno delujejo z zasebnimi ljubitelji odrske umetnosti. Po vseh pokrajinah se ustvarjajo skupine, nazvane «Landesbühnen», kjer so zastopani državni predstavniki in obenem amaterji, da skrbé za pravilne porazdelitve predstav po krajevnih potrebah. Tako ima n. pr. Berlin poleg dveh državnih igralnic še sedem pozornic, osnovanih zgolj na socialni podlagi in odprtih čisti umetnosti. Ako se to število povzdigne na kakih dvanajst, utegne celo v štirimilijonskem mestu povsem zadoščati zahtevam resnega gledališča, ako bi poslednja zasebna gledališča resnih težej docela zapadla v izkoriščevalna zabavišča.

V izpopolnitev slike omenimo mladi «Bühnenvolksbund», ki hoče s svojim repertoarjem na pravoverni krščanski osnovi pobijati naprednega duha. Po večini so te ljudske gledališke zveze postale slepo orodje reakcije, saj so voditelji pogostoma ugledni člani stare vladavine... V splošnem pa se mora poudariti, da je Nemčija v dobi svoje največje politične in gospodarske zmede sijajno izvedla pozoriško organizacijo v korist najnižjim slojem, ki očitujejo dosti zmisla za teatralna doživljanja.

* * *

Glede gledališkega osobja je Nemčija dovolj preskrbljena. Poleg izvrstnega igralstva premore odličnih mladih režiserjev, ki stremé po izpopolnitvi in dovršenosti. Vendar bodočnost zavisi v prvi vrsti od pisateljev, ki pri našajo trajne vrednote, duha. Kako je pa z dramskimi pesniki?

Nemška drama je že nad petdeset let v krizi, ki jo izraz «ekspresionizem» le nezadostno označuje. Naturalizem in neoromantizem sta predočevala človeka odvisnega, nesvobodnega, negotovega, kar je čez nemoč nedramatsko. Gledališče je po takem z največjem veseljem sprejelo novotarijo, ki je podčrtavala aktivno plat v človeku in vnovič iz njega delala kovača lastne usode, središče svetá. Vendar nova struja ni pokazala v desetih letih nobenega povsem živega umotvora, ki bi se mu smela prerokovati dolga bodočnost. To je tesno zvezano z vsem duševnim položajem Nemčije. Tako razdrman in razdrapan doba s svojimi borbami in preokreti pač ostri zmisel za človeško igranost, to zadostuje za igrave in prirediteljev talent. Ali ista doba je neugodna za potrpežljivost in gotovost, ki jo mora dramatik

imeti poleg strastnega čuvstvovanja. Mladim pesnikom nedostaja strpljive vdanosti, ki je umetniku neobhodno potrebna za obliko. To se zlasti občutno pojavlja pri pristaših prekućuškega pokreta: za majhnimi izjemami pa so to vsi najdarovitejši mladini. Kar so ustvarili bistroglati umetniki kot Ernst Toller in Fritz von Unruhe, so prej alegorije, katerih strastljiva deklamacija zanima razum, nego pesniški simboli življenja, ki bi mogli trajno delovati na človeško srce. Sam Georg Kaiser se zdi puhel besedun, kadar hoče podati novo življenje. Krepek in prepričljiv je samo tedaj, kadar posmešljivo predstavlja duševno praznoto sodobne družbe. Tudi Sternheim in ostali avtorji so z ironijo oživetvorili vse, kar je najbolj čilega in čvrstega v današnji dramski proizvodnji na Nemškem.

V zadnjih časih so nastopili neki novotarji, ki se odvrčajo od zavestne deklamacije ekspresionistov. Med njimi največ obeta veliki kipar Barlach, ki se je spustil v dramatiko. Vendar niti največji talent ne bo mogel biti kos svoji vzvišeni nalogi, ako se ne utrdi čut za družabno odgovornost, dih svobode in nezavisnosti.

nk.

Gledališki slovar.

Amater (zbiralec). Species čudakov, ki že izumira, zbira lepake, baletne čevlje, vstopnice, toda nobenihkušenj.

Ambicija. Lačna jetika, ki nima nikoli dosti vlog.

Aplavz. Priljubljen šum, iz katerega pa napravijo igralci vedno največji kraval.

Avtor. Gledališki strah. Po navadi ima slučajno vedno pri sebi svoje naj-noveše delo, ki ga čitajo vsi igralci prej nego ravnatelj. Stiska vsem roke, se ljubeznivo smehlja, na premiero pa pošilja vence.

Cvetje. Prepotreben odrski rekvizit. Večji del damski darovi.

Davek na vstopnice. Osebnodohodninski davek uprave.

Diva. Neugnana muhasta dama, ki spravi publiko do navdušenja, ravnatelja pa po navadi v obup. Ima največje gaže in najkrajše skušnje.

Domisljavnost. Bolezen v glavi. Celo kritika jo zaman zdravi.

Entuzijastka. Enfant terrible, nabira avtograme, lažnive govorce, fotografije in proste vstopnice.

Gaža. V beraški številki izražena ravnateljeva sodba o igralčevi zmožnosti.

Gledališki vratar. Poglavar pred gledališčem, ki zna prav dobro presojati in še bolj ocenjevati prijatelje umetnikov. Izkušen pismonoša.

Gratulacija. Žalno sočutje kolegov. Zato ga izražajo često s solzami v očeh in glasū.

Iztočnica. Igralčev start.

Hišni red. Naštevanje vseh slučajnosti, ki stanejo člane gledališča, če jih ne upoštevajo, lepe denarce.

Kapelnik. Edini človek, ki more pri gledališču nekaznovan priti do veljave — šele s palico v roki.

Kavarna. Priljubljen rendezvous gledaliških ljudi. Podružnica gledališke obrekovalnice. Renomirano shajališče reklamnih junakov.

ZAJUTRKOVALNICA

ZAJUTRKOVALNICA

T. MENCINGER

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 43

PRISTNA VINA!

NIZKE CENE!

- Komedijant.** Priimek igralca, ki je dosegel kaj velikega — vsaj pri svojem ravnatelju.
- Komik.** Po navadi znan kot kavarniški komik, požira prebavljive in starejše dovtipe. Igra posebno dobro — karte. Najbolj komičen je, kadar toži čez svojo hripavost, ko ga vendar ves svet pozna, da nima glasu.
- Kritik.** Potrebno zlo, ki živi k sreči za druge, katerih seveda ne podcenjuje.
- Kritika.** Baje je igralci nikoli ne čitajo, pač pa jo slučajno po cele šope seboj nosijo.
- Krojač.** Čudodelec, ki dela iz oblek ljudi.
- Kulisa.** Poslikano platno, ki se mu šestokrat niti ne pozna, kako so ga igralci raztrgali. Za kuliso se včasih govori tudi to, kar je prav za prav namenjeno občinstvu.
- Libretist.** Žrtev ljudske jeze. Ne more ustreči ne ravnatelju, ne pevki, ne komiku, ne tenorju, ne zboru, ne blagajniku in ne kritiku. Zaničuje ga vse radi dobrih honorarjev in zavida ga vse radi njegovih detektivskih zmožnosti v tujih bibliotekah.
- Ljubezen.** Naj se smatra samo za domače opravilo.
- Ljubimec.** Po navadi prvak v gledališču, božanstvo vseh 11 do 17letnih punčk. Ima vedno najbolj slavnega krojača. Nahaja se v vseh trgovinah z razglednicami.
- Lovor.** Zelenjava, na kateri naj se trudni igralec odpočije, a mu nikoli zaspati ne dá. Nabavlja jo često za lastno ceno.
- Moda.** Nova variacija stare teme. *
- Nabob.** Omejeni in bogati prijatelj teatra, ki si more za 15. operetno predstavo zopet kupiti ložo prvega reda.
- Naivka.** Igralka z najstarejšimi skušnjami in z najmanj izkušenimi vlogami.
- Noviteta.** Nova igra, o kateri do premiere vsi mislijo, da bo pobila vse stare.
- Odpoved.** Krivica s strani ravnatelja, ki se hoče iznebiti gaže, in pravica s strani igralca, ki hoče oditi v udobnejši angagement.
- Odpoved predstave.** Priljubljeno čistilo, ki se uporablja radi nezmožnosti in za povišanje gaže.
- Partija.** Pevska vloga, s katero ni pevec zadovoljen, če jo dobi, še manj pa je s tem zadovoljen avtor. Je pa tudi sladka sanja vseh onih teaterskih dam, ki smatrajo zakon tako resnim kakor gledališče.
- Pesnik.** Čaščen, pa malo cenjen, ker ne piše za blagajno niti za igralce. Potrebno zlo za repertoar, da se pomiri literarna kritika. Blagajnik gleda pesnika, pa naj bo ta še tako velik, vedno čez ramo.
- Pogoreto.** Pomirjevalno sredstvo za kolege.
- Pointa.** Avtorjeva pozabljenost.
- Premierski stric.** Ljubitelj gledališča, ki boleha na tem, da je navzoč pri vsaki premieri. Po navadi premožnejši literarni «kibic». Pri premieri hodi med pavzami po hodnikih in se silno trudi, da bi izvedel, kako mu je igra ugajala.
- Prijatelj.** Navadno dobavitelj in garderober gotovih teaterskih dam. Ne-sebičnost, nerazumevanje in veliko bogastvo imajo prednost.

 **Najlepše najcenejše slovito
angleško sukno za obleke ima
DRAGO SCHWAB v Ljubljani**

Profesor. Dramatični ali pevski učitelj brez naslova, ki išče znanja z začetniki in ravnatelji in za katerega v jezi niso mogli najti drugega naslova.

Protector. Mož, ki ima zveze, ki ga igralci zelo spoštujejo in ki včasih tudi rad posodi.

Ravnatelj. Mož, ki slučajno vodi gledališče, ne da bi se pri tem oziral na želje članov in zahteve kritikov. Svoje zasluge skriva pred svetom — v železni blagajni. Resnico ljubi nad vse in sovraži vsako reklamo — svojih konkurentov.

Reklama. Sredstvo za pospeševanje samoljubja in tujkega prometa pri blagajni.

Repertoar. Vsakdanja kalitev nočnega miru za gledališke nastavlence.

Režiser. Človek, ki postavlja igralce na glavo, igro pa na oder, včasih tudi narobe. Izvoljenec, ki sme voditi ansambl v lastni režiji.

Skušnja. Izum dramatičnega sodnega zbora.

Spomin. Premoženje, ki ga upravlja suflerka in ki ga uživajo igralci.

Stari. Tako nazivajo igralci svojega šefa, kadar ni prisoten.

Suflerka. Ženska, ki vedno kaže občinstvu hrbet, igralcem pa jezik. Čisto mirno gleda, kako se junaki na odru znojé. Igralci pa jo kljub temu spoštujejo, jo radi poslušajo in nekateri se sploh ne morejo ločiti iz njene bližine.

Šampanjec. Se servira pri predstavi samo prvim umetnicam, po predstavi pa včasih tudi najmanjšim.

Tajnik. Upraviteljev nebogljenec. Vedno ima v zalogi dobre nasvete in slabe izgovore. Njegova prva dolžnost je, da mora vse upravnikove neumnosti čuvati kot uradno dolžnost.

Talent. Lepi nasadi, ki se priporočajo varstvu občinstva in blatenju kolegov.

Teatrski mati (matrona theatralica). Šiba božja za vsako gledališče. Čim bolj pristna je, tem bolj je hinavska. Kot varnostna naprava strašna in nepriljubljena.

Teatrski zdravnik. Gospod doktor, ki nudi pri odpovedih in dopustih ravnatelju prvo pomoč.

Uspeh. Nekaj, o čemer igralec vedno govori, često krvavo potrebuje in česar nikoli ne privošči — svojim kolegom.

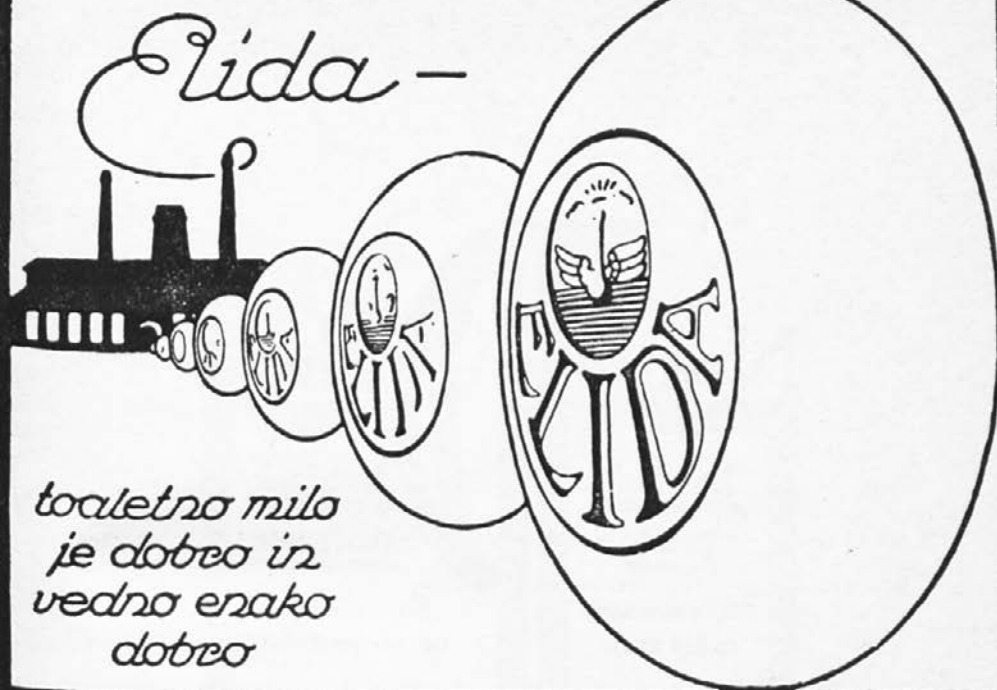
Vhod na oder. Dober izhod od vsake predstave. Tam stoje izprežene živali in drugi navdušenci.

Zajec, gledališki. Človek, ki je jedel vso gledališko modrost iz velike sklade, ki je vse videl in vse slišal in ki vé že za vse, kar se še ni zgodilo.

Zgagar. Nesrečnik, ki se upa povedati gledališkim ljudem nešminkano resnico.

EN GROS KONFEKCIJA → LASTNA → IZDELAVA EN DETAIL	„ELITE“ D. Z O. Z. Ljubljana, Prešernova ulica št. 9 Največja konfekcijska trgovina Mojstrsko krojena damska in moška oblačila
---	---

Prvi najstarejši specialni strokovno-tehnični atelje za črko-slikarstvo se najtopleje priporoča za slikanje napisov na steklo, kovine, les, zld itd.	PRISTOU & BRICELJ Telefon 908 LJUBLJANA Telefon 908 Aleksandrova cesta št. 1.
---	--

PRIPOROČAMO VSEM RODBINAM
KOLINSKO CIKORIJO
IZVRSTEN PRIDATEK ZA KAVO

HOTEL „LLOYD“, LJUBLJANA
SV. PETRA CESTA

Prenočišča z zračnimi sobami — Izvrstna kuhinja z mrzlimi in
gorkimi jedili — Poleti krasen senčnat vrt — Točna postrežba

Sprejemajo se tudi učenke v kuhinjo

MARIJA TAUSES, lastnica hotela „Lloyd“

DOBROVOLJAČKA BANKA, D. D.
v ZAGREBU

PODRUŽNICA LJUBLJANA

DUNAJSKA CESTA ŠT. 31

TELEFON INTER. ŠT. 5 IN 720

IZVRŠUJE VSE BANČNE POSLE NAJKULANTNEJE

Urejuje Fr. Lipah. — Tiska Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani.

Cena 4 Din.

Nosite **P**alma

kaučuk
pete!

Boljše in cenejše
so kot umje.

kaučuk
potplate!

Elastična hoja,
varstvo proti vlaži.

